

PROU D'EXCUSES

TEMPORALITZACIÓ: 4 sessions de classe

ACTIVITATS D'APRENTATGE

0 PROU D'EXCUSES**Objectius:** Detectar les idees prèvies de l'alumnat.

Reflexionar i debatre sobre el tema fent palesa la diversitat d'opinions i arguments.

Descripció: Reflexió individual i debat en grup a partir d'unes preguntes proposades pel professorat i de l'observació de les imatges de la portada.**Orientacions:** Es tracta de fer que cada alumne o alumna reflexioni i argumenti les seves opinions. Segons les opinions expressades de manera individual, el grup classe es dividirà en dos i cada grup, per separat, buscarà dades que donin suport a les seves idees i en farà un resum, per portar a terme després el debat. El professorat pot modificar, ampliar o reduir les preguntes segons les característiques del grup classe, així com optar per un treball previ en petits grups o passar directament a un debat obert amb el grup classe. És important explicar a tot el grup que no es tracta d'una guerra entre nens i nenes i que és bàsic que hi hagi respecte.**1** A LA MEVA FAMÍLIA**Objectiu:** Reflexionar sobre el treball domèstic i la poca valoració social que té.**Descripció:** Elaboració d'un horari amb les activitats dels membres de la família durant un dia laborable.**Orientacions:** A partir de la comparació dels diferents horaris elaborats pels i les alumnes, es reflexionarà sobre el treball domèstic i la poca valoració social que té. El professorat pot incidir en la diversitat de situacions que es donen, així com recalcar que algunes mares cobren un sou per portar a terme aquesta feina, mentre que la que fan a casa seva no se'ls valora. També es pot fer notar que les dones que treballen fora de casa solen tenir una doble jornada laboral.**2** LES DONES PORTEN EL PES DE LA LLAR**Objectiu:** Comprovar la participació desigual d'homes i dones en el treball domèstic.**Descripció:** Lectura i interpretació de dades estadístiques i debat sobre el tema.**Orientacions:** Es pot fer alguna gràfica per poder llegir les dades amb més claredat. També seria convenient contrastar les estadístiques amb la realitat familiar de l'alumnat.**3** SALARIS DIFERENTS PER A HOMES I DONES**Objectiu:** Comprovar que la marginació de la dona no té lloc només pel que fa al treball domèstic, sinó també en relació amb els sous.**Descripció:** Observació i interpretació de dades estadístiques de les diferències entre el salari mitjà per hora dels homes i el de les dones.**Orientacions:** Si el professor o la professora ho considera convenient, podria incloure altres dades en les quals es reflecteixin les desigualtats quant a càrrecs polítics, directius, professions, etc.**4** A LES ZONES RURALS DE L'ÀFRICA LES DONES SÓN IMPRESCINDIBLES PER A L'ECONOMIA**Objectiu:** Comprovar la marginació i la participació de la dona en l'economia domèstica i del país, als països subdesenvolupats.**Descripció:** Elaboració d'una gràfica de barres a partir de dades estadístiques sobre la proporció de feina que fan els homes i les dones a les zones rurals de l'Àfrica.**Orientacions:** S'han d'observar algunes dades com a exemple i elaborar una gràfica de barres. La intenció és posar en relleu que la marginació per raó de sexe té lloc tant als països rics com als pobres però que, en aquests darrers, la càrrega que recau sobre la dona és més dura.

5 A L'ÀFRICA LES DONES PORTEN EL PES DE L'ECONOMIA DOMÈSTICA

Objectiu: Conscienciar sobre el paper de la dona en l'economia domèstica d'un país africà.

Descripció: S'introdueixen les preguntes de reflexió a través de l'anàlisi d'un còmic que mostra la vida d'una dona africana en un poblat rural.

Orientacions: Es tracta de fer un debat sobre el còmic. És possible que a l'alumnat li sembli una mica exagerat, però respon a una realitat força generalitzada al món rural africà. La idea que es vol transmetre és la de discriminació i d'injustícia, molt més quan es tracta d'un context familiar, en el qual les situacions de justícia són més fàcils d'entendre i crear.

L'alumnat, de manera indirecta, farà una comparació amb la seva situació familiar. Potser veurà que la situació no és tan extrema, però que de tota manera encara es manté la discriminació.

6 ALGUNES CAUSES DE LA MARGINACIÓ DE LA DONA

Objectiu: Identificar algunes de les causes i conseqüències de la marginació de la dona.

Descripció: Lectura d'un text en el qual se subratllen les idees amb les quals s'està d'acord i en desacord.

Orientacions: A partir de les idees aportades per l'alumnat, es debatrà a la classe sobre les causes i les possibles conseqüències de la marginació de la dona. Al text s'hi apunten algunes idees, però el professorat pot fer aparèixer d'altres recollint punts de vista de l'alumnat.

7 QUÈ HI PODEM FER?

Objectiu: Reflexionar sobre les possibles actuacions i formes d'implicació de l'alumnat en la recerca de solucions per evitar la marginació de la dona.

Descripció: Reflexió en grups sobre possibles activitats que es poden fer per trobar solucions a la marginació de la dona, i desenvolupament d'alguna de les propostes.

Orientacions: Cada grup s'encarrega de reflexionar des d'un àmbit diferent, com si fos una simulació. De manera indirecta, l'alumnat està projectant les seves solucions a altres col·lectius, amb la qual cosa en principi s'intenta que assumeixin que les actuacions han de tenir una dimensió social. Perquè l'aprenentatge de l'alumnat tingui incidència en el seu context, convindria portar a terme alguna de les propostes que estiguin relacionades amb l'àmbit escolar i el familiar. Durant tot el procés s'hauria d'incidir en el repartiment de responsabilitats fugint dels estereotips.

8 FAIG SERVIR EL QUE HE APRÈS PER DISSENYAR UNA NOTÍCIA

Objectiu: Reflexionar sobre el que s'ha après i sintetitzar les idees més importants.

Descripció: Disseny d'una notícia que reculli en els diferents elements que la formen les idees més importants.

Orientacions: Es tracta de dissenyar, en grup, una notícia utilitzant tot tipus de material (fotos, premsa...) però assegurant que se sintetitzen els aprenentatges més significatius.

GLOSSARI

FEMINITZACIÓ DE LA POBRESA

Tendència a l'augment de la incidència i prevalença de la pobresa entre les dones.

SEGREGACIÓ EN EL TREBALL/EN L'OCUPACIÓ

Concentració de dones i d'homes en tipus i nivells diferents d'activitat i d'ocupació, on les dones es veuen confinades a una gamma més estreta d'ocupacions que els homes (segregació horitzontal), i a llocs de treball inferiors (segregació vertical).

TREBALL NO REMUNERAT

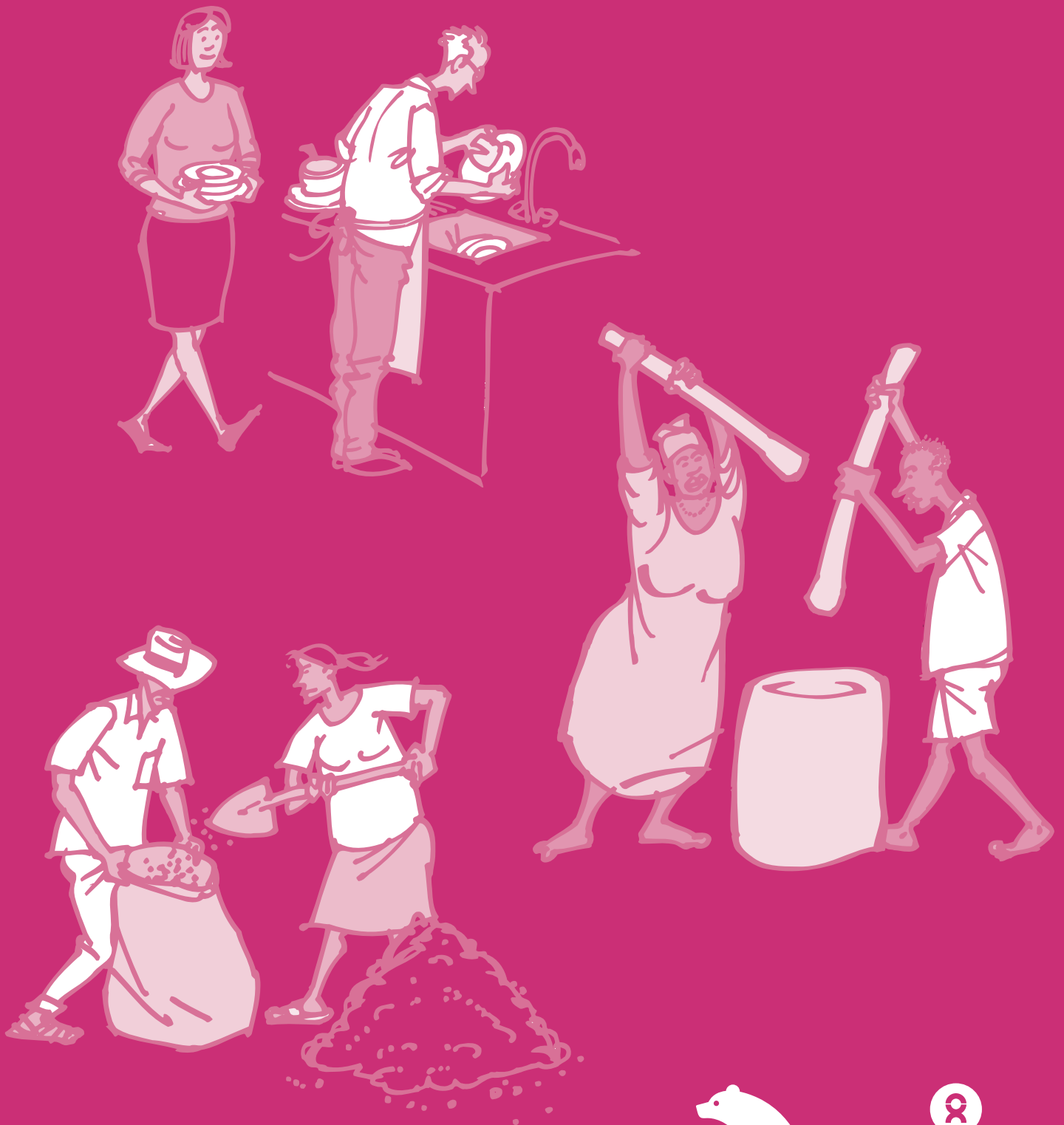
Treball que no comporta remuneració directa ni cap altra forma de pagament.

TREBALL REMUNERAT

Treball pel qual es rep una remuneració en metàl·lic o en espècie.

Cicle Superior de Primària

PROU D'EXCUSES

Autor: José Palos

OBRA SOCIAL

Intermón
Oxfam

1

A LA MEVA FAMÍLIA

Observa les activitats de la teva família. Fes l'horari amb tot el que fan en un dia normal cadascun dels components. Observa'n els resultats.

	JO				
					
					
					
					

Porten a terme el mateix tipus d'activitats? Quines són diferents? Quines tenen a veure amb les necessitats de tota la família? Tots hi dediquen el mateix temps?

2

LES DONES PORTEN EL PES DE LA LLAR

Observa aquestes dades sobre la participació de les dones i els homes a la feina de casa. Qui hi dedica més hores? A quines tasques dediquen més temps els homes? Quines tasques sembla que es consideren més pròpies de les dones? Et sembla lògic?

Temps mitjà dedicat cada dia a Espanya al treball domèstic, segons el sexe de la persona enquestada (en minuts)

Activitat que fan	Homes	Dones
Neteja de la llar	67	210
Cuinar	50	114
Rentar els plats	30	56
Tenir cura dels nens	102	121
Tenir cura de la roba i del calçat	35	102
Tenir cura de plantes i animals	42	41
Compra d'aliments i productes de neteja	104	181
Petites reparacions de la casa	87	33
Manteniment del vehicle	79	24
Gestions als bancs i administratives	72	60

Font: Lucila Fink. "El reparto del trabajo doméstico en la familia". CEAPA (www.ceapa.es).

En cas que tots dos treballin fora de casa, et sembla que aquesta dedicació és justa? Per què? Coincideixen amb els resultats dels horaris de la vostra família?

3 SALARIS DIFERENTS PER A HOMES I DONES

Observa les dades següents i comenteu-les entre tots. Què et sembla? Per què penses que es paga menys a les dones? Quantes hores hauria de treballar la dona més que l'home per cobrar el mateix?

Mitjana de salari/hora, a Espanya, per sexe al sector empresarial

	Salari mitjà per hora
Homes	10,41 euros
Dones	7,29 euros

Enquesta de salaris en la indústria i els serveis INE. 4t trimestre 2000.

Pensa en altres situacions a més de la llar i de la feina, en què et sembla que es discrimina les persones pel seu sexe?

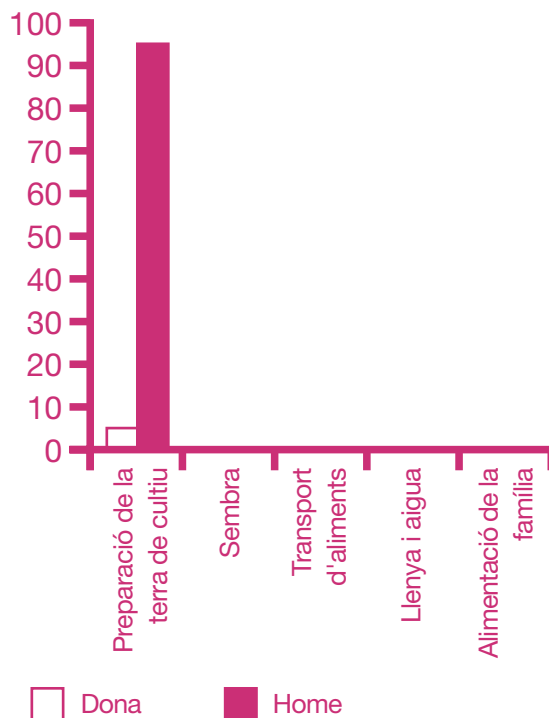
4 A LES ZONES RURALS DE L'ÀFRICA LES DONES SÓN IMPRESCINDIBLES PER A L'ECONOMIA

Aquest quadre recull algunes de les tasques de la dona africana a la feina del camp. Observa aquestes dades i fes una gràfica de barres. Què et sembla aquest repartiment de la feina?

PROPORCIÓ DE FEINA FETA PER LA DONA A L'ÀFRICA (%)

Feina	Dona	Home
Preparació de la terra de cultiu	5	95
Sembra	70	30
Transport d'aliments	80	20
Llenya i aigua	90	10
Alimentació de la família	95	5

Font: "Mujeres en el mundo rural". Hegoa, 1996.

A L'ÀFRICA LES DONES PORTEN EL PES DE L'ECONOMIA DOMÈSTICA

Llegeix el text següent:

"Un malalt del poblat va al metge"

Metge: Què li passa?

Malalt: No em trobo bé, potser treballo massa.

Metge: Quina feina fa?

Malalt: Sóc pagès.

Metge: Té fills?

Malalt: Sí, dels dotze que va tenir la meva dona, set són vius. He tingut sort.

Metge: La seva dona treballa?

Malalt: No, ella té cura de la casa i dels nens.

Metge: És clar, ara ho entenc. Vostè fa tota la feina feixuga. Què fa la seva dona?

Malalt: Doncs es lleva a les quatre de la matinada per anar a buscar aigua, llenya, encendre el foc, preparar l'esmorzar i netejar la casa.

Malalt: Sí... Bé, fa alguna cosa més. Després se'n va al riu a rentar la roba, hi ha dies que ha d'anar al molí a moldre o va al poble amb els nens a vendre el que ha collit al camp i de passada compra el que necessitem. Quan acaba, torna a casa i em fa el dinar.

Metge: Dina a casa, vostè?

Malalt: No, ella em porta el dinar, perquè el camp es troba només a tres quilòmetres. I ja que hi és, doncs es queda al camp per treure herbes i regar. Aleshores jo me'n vaig a fer coses de negocis al poble i a prendre alguna cosa amb els amics.

Metge: I després què fa?

Malalt: Doncs al vespre me'n vaig cap a casa a sopar el que m'ha preparat la dona. Després per fi em fico al llit.

Metge: I la seva dona també se'n va a dormir?

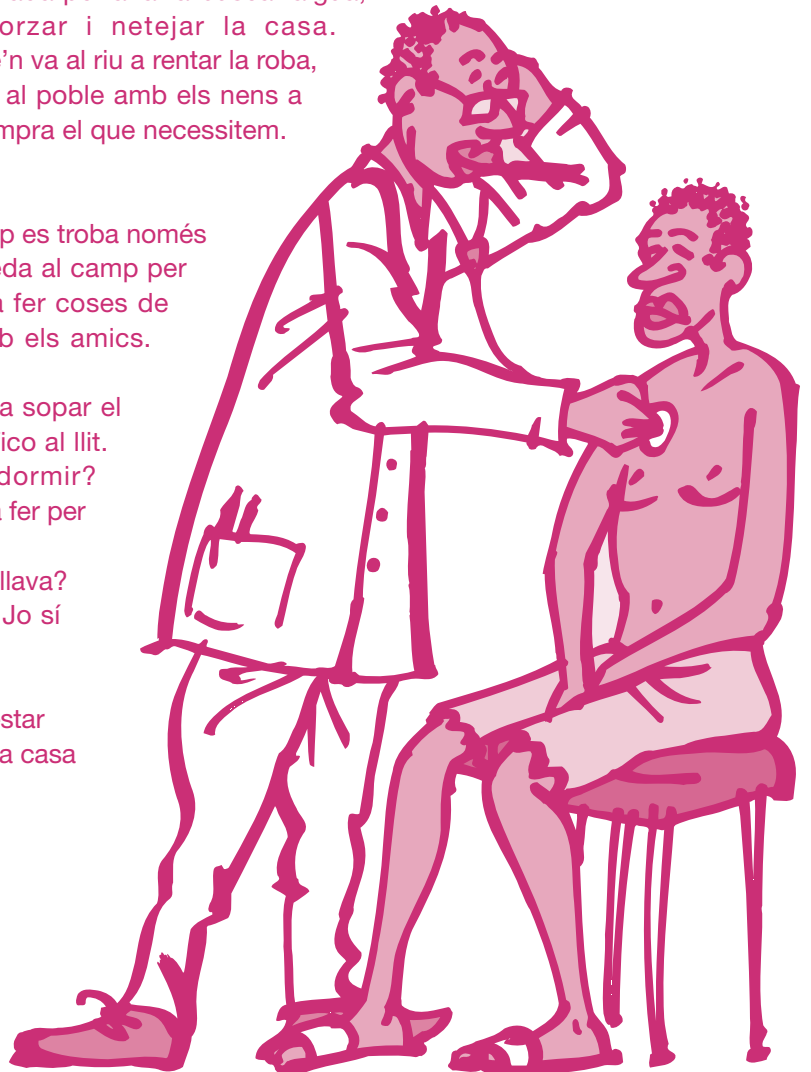
Malalt: No, ella encara no pot, encara té coses a fer per casa.

Metge: Però, no deia que la seva dona no treballava?

Malalt: Doncs no, ella s'encarrega de la casa. Jo sí que treballo al camp.

Metge: I ella no està malalta?

Malalt: Doncs suposo que no. Per què hauria d'estar malalta? No li ho pregunto. Com que sempre és a casa i jo treballant al camp.

Aquest text relata la vida d'una dona africana d'un poblat rural. Qui penses que porta el pes més important de l'economia familiar? Què et semblen els raonaments que fa el malalt? Trobes alguna relació entre aquest text i les dades de la pregunta anterior? Què reflecteixen tots dos?

6

ALGUNES CAUSES DE LA MARGINACIÓ DE LA DONA

Llegeix aquest text. Anota al quadre inferior, a la part esquerra, les idees amb les quals estiguis d'acord, i a la part dreta les idees amb les quals no estiguis d'acord. Comenteu-les entre tots.

Al llarg de la història, la dona ha estat marginada de la participació a la vida política, a les empreses i, en general, als llocs on es prenen les decisions.

Aquesta situació de marginació de les dones, que representen més de la meitat de la població mundial, és injusta. Algunes de les justificacions que es fan servir per marginar les dones són que són menys fortes, que han de ser mares i tenir cura dels fills i filles i això serà un problema a la feina, que són poc autoritàries i no saben manar, que són massa sensibles, que tenen poca capacitat per estudiar i dominar coneixements tècnics, que deixen els estudis abans, etc. No trobeu una mica estranys tots aquests arguments?

Aquesta marginació de la dona als països rics és una injustícia. Va en contra dels Drets Humans i perjudica el desenvolupament de totes les dones i el desenvolupament de tot un país. Però en el cas dels països més pobres la marginació és més greu, ja que les dones tenen un accés mínim a l'alimentació, a la salut, a l'ensenyament, al treball pagat, etc. i al mateix temps han d'assegurar-li tot això a la família.

Les persones, a part de ser dones o homes, som diferents i tenim diferents capacitats. Per això cadascuna ha de poder col·laborar en la millora de la societat segons les capacitats que tingui.

Hi estic d'acord	No hi estic d'acord

7

QUÈ HI PODEM FER?

En grups petits, penseu en el que es pot fer per canviar aquesta situació de marginació de la dona des de:

El govern

Els llocs de treball

L'escola

Algunes idees: programes de ràdio, cartes, cartells, xerrades a famílies o companys, col·laborar amb..., respectar més.... Afegiu-hi d'altres que se us acudeixin.

La família

8

FAIG SERVIR EL QUE HE APRÈS PER DISSENYAR UNA NOTÍCIA

Us proposem que per grups dissenyeu una notícia per a la TV en la qual presentareu el problema que s'ha tractat, algunes causes, algunes conseqüències i algunes possibles solucions.

